

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΣΤΟ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

**Αριθμός γνωμοδότησης 78/2019
(Ατομική)**

Αριθμός ερωτήματος : Το με αριθμ. πρωτ. 7598/ 2-10-2018 (αριθμ. εισ. εγγράφου 42090/ 4-10-2018) έγγραφο του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών, Δ/νση Διοικητικού, Τμήμα Α' Προσωπικού), όπως συμπληρώθηκε με το με αριθμ. πρωτ. 10378/ 19-12-2018 (αριθμ. εισ. εγγράφου 420123/21-12-2018) όμοιο.

Περίληψη ερωτήματος : Ερωτάται : (α) Αν Λέκτορας ΑΕΙ με θητεία δικαιούται άδειας χωρίς αποδοχές, κατά τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 27 του ν. 4009/ 2011 (Α' 195) και (β) σε καταφατική περίπτωση, αν ο χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές συνυπολογίζεται στο χρονικό διάστημα των επτά ετών από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εντός του οποίου μπορεί να ζητήσει τη μονιμοποίησή του ή την εξέλιξη του στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή.

Από τα έγγραφα του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

Ιστορικό

1. Με τη με αριθμ. 3605/ 9-5-2010 πράξη του Πρύτανη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γ' 1064/ 2011) η Α-Μ.Β. διορίσθηκε σε κενή οργανική θέση Δ.Ε.Π. με θητεία, βαθμίδας Λέκτορα, με γνωστικό αντικείμενο «Αρχιτεκτονική Τοπίου» του Τμήματος Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γ.Π.Α.), ορκίστηκε και ανέλαβε υπηρεσία την 5-1-2012.

2. Η ανωτέρω Λέκτορας με αίτησή της (αριθμ. πρωτ. 384/ 17-9-2018) προς το Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής, Υποδομών και Περιβάλλοντος του Γ.Π.Α. ζήτησε να της χορηγηθεί άδεια άνευ αποδοχών για το χρονικό διάστημα από 17-9-2018 μέχρι 16-9-2021, για

σοβαρούς προσωπικούς λόγους, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 27 του ν. 4009/ 2011.

3. Στη 24^η συνεδρία / 25-9-2018 της Κοσμητείας της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής, Υποδομών και Περιβάλλοντος του Γ.Π.Α., κατά την οποία συζητήθηκε το αίτημα της Λέκτορα Α-Μ.Β. να της χορηγηθεί άδεια χωρίς αποδοχές, αποφασίστηκε να υποβληθεί σχετικό ερώτημα και ειδικότερα εάν: (α) Λέκτορας με θητεία δικαιούται άδειας χωρίς αποδοχές ή το δικαίωμα αυτό έχουν μόνο οι τρεις (3) καθηγητικές βαθμίδες και (β) σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, εάν ο χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές προσμετράται στο ανώτατο όριο παραμονής (επταετία) του Λέκτορα με θητεία.

4. Ενόψει των ανωτέρω, υποβλήθηκε το αναφερόμενο στο προοίμιο της παρούσας ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Στις διατάξεις των άρθρων 16, 27 και 77 του ν. 4009/ 2011 "Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων" (Α' 195), ως ισχύουν, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 16

Καθηγητές

"1. Το διδακτικό και ερευνητικό έργο στα Α.Ε.Ι. ασκείται από τους Καθηγητές οι οποίοι διακρίνονται σε Καθηγητές πρώτης βαθμίδας (Καθηγητές), αναπληρωτές Καθηγητές και επίκουρους Καθηγητές....

.....

*3.Οι καθηγητές και οι λέκτορες, μετά από απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, μπορούν να ασκούν πλήρες διδακτικό, ερευνητικό, εργαστηριακό ή κλινικό και εν γένει επιστημονικό έργο σε περισσότερους από έναν Τομείς του ίδιου Τμήματος και σε περισσότερα από ένα Τμήματα της ίδιας Σχολής μετά από αίτημα του Τομέα ή του Τμήματος υποδοχής....."*¹

Άρθρο 27

Επιστημονικές και λοιπές άδειες

".....

¹ Το εδάφιο αυτό αντικαταστάθηκε, ως άνω, με την παράγραφο 22 του άρθρου 34 του ν. 4115/ 2013 (Α' 24)

5. Επιτρέπεται, ύστερα από εισήγηση του Κοσμήτορα, απόφαση της κοσμητείας και σχετική πράξη που εκδίδεται από τον Πρύτανη, μετά από έλεγχο νομιμότητας και σκοπιμότητας, η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές σε καθηγητές του ιδρύματος, εφόσον δεν παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία της σχολής.²

Κατά το διάστημα της άδειας άνευ αποδοχών το σύνολο των συνταξιοδοτικών, ασφαλιστικών και λοιπών εισφορών για τον καθηγητή καταβάλλονται από τον ίδιο.

6. Ο συνολικός χρόνος χορήγησης αδειών άνευ αποδοχών σε κάθε καθηγητή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη.....”

Άρθρο 77

Μέλη Δ.Ε.Π.

.....

“5.....

β) οι Λέκτορες με θητεία που υπηρετούν ή έχουν εκλεγεί χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διορισμού τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ή εκλεγούν μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου σε θέσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί προκήρυξη, έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μπορούν να ζητήσουν τη μονιμοποίησή τους στη βαθμίδα Λέκτορα ή την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή μέχρι δύο φορές έως τη λήξη επταετίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.³

.....

δ) Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρούσα παράγραφο, οι λέκτορες υποχρεούνται για τα πρώτα τρία έτη υπηρεσίας τους να είναι πλήρους απασχόλησης. Έως τη δημοσίευση του Οργανισμού, οι υποχρεώσεις και τα

² Το εδάφιο αυτό αντικαταστάθηκε, ως άνω, με την παράγραφο 1 του άρθρου 39 του ν. 4186/ 2013 (Α' 193). Πριν την ως άνω αντικατάσταση ορίζονταν τα εξής: “ 5. Επιτρέπεται, ύστερα από εισήγηση του κοσμήτορα και απόφαση της κοσμητείας, η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές σε Καθηγητές του Ιδρύματος, εφόσον δεν παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία της σχολής.”

³ Η περίπτωση β' είχε αντικατασταθεί με την παράγραφο 3 του άρθρου 34 του ν. 4115/ 2013 (Α' 24) και αντικαταστάθηκε, ως άνω, με την παράγραφο 1 του άρθρου 16 του ν. 4559/ 2018 (Α' 142)

δικαιώματα που προβλέπονται σύμφωνα με την ισχύουσα κατά τη δημοσίευση του νόμου νομοθεσία για τους καθηγητές των Α.Ε.Ι. επεκτείνονται στο σύνολο των λεκτόρων”.⁴

6. Στις διατάξεις των άρθρων 2 και 84 του ν. 4485/ 2017 “Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις” (Α 114) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 2 Ορισμοί

“.....

ια) “μέλη Δ.Ε.Π.”: το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό των Α.Ε.Ι. το οποίο αποτελείται από καθηγητές πρώτης βαθμίδας, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουρους καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες. Ως υπηρετούντες λέκτορες νοούνται οι υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λέκτορες Πανεπιστημίων και καθηγητές εφαρμογών Τ.Ε.Ι.....”

Άρθρο 84

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίων Α' έως Ε”

“.....

3. Η περίπτωση ια' του άρθρου 2 δεν θίγει τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 78 του ν. 4009/ 2011 και άλλες ειδικότερες διατάξεις για τους λέκτορες.

.....

9. Ως προς τη διαδικασία προκήρυξης θέσεων, επιλογής και διορισμού των μελών Δ.Ε.Π. και μελών Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος, καθώς και ως προς τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις τους, εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του ν. 4009/ 2011 διατάξεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, καθώς και οι σχετικές διατάξεις του ν. 4009/ 2011, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.....”

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

⁴ Η περίπτωση δ' προστέθηκε με την παράγραφο 5γ του άρθρου 5 του ν. 4076/ 2012 (Α' 159)

7. Ο νομοθέτης του ν. 4009/ 2011 με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 27 ρύθμισε το πρώτον το ζήτημα της χορήγησης άδειας χωρίς αποδοχές στους Καθηγητές των Α.Ε.Ι., δεδομένου ότι, υπό το προϊσχύον νομικό πλαίσιο του ν. 1268/1982, δεν υφίστατο ειδική πρόβλεψη για χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές στα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. (ΝΣΚ 226/2016, 170/2015).

Σύμφωνα με την πάγια διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 27 του ν. 4009/ 2011, τόσο στην αρχική της μορφή, όσο και στην ισχύουσα, ύστερα από την αντικατάσταση του πρώτου εδάφιου με την παράγραφο 1 του άρθρου 39 του ν. 4186/ 2013, άδεια χωρίς αποδοχές επιτρέπεται να χορηγηθεί στους Καθηγητές του Ιδρύματος, οι οποίοι, κατά τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 4009/ 2011, διακρίνονται σε Καθηγητές πρώτης βαθμίδας (Καθηγητές), αναπληρωτές Καθηγητές και επίκουρους Καθηγητές. Δεν περιλαμβάνονται στην ως άνω διάταξη και οι Λέκτορες, προφανώς ενόψει της κατάργησης της βαθμίδας του Λέκτορα με το ν. 4009/ 2011, όπως προκύπτει από την οικεία αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 16 του ν. 4009/ 2011.

8. Με τη μεταβατικού χαρακτήρα διάταξη της περίπτωσης δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 77 του ν. 4009/2011, που προστέθηκε με την παράγραφο 5γ του άρθρου 5 του ν. 4076/2012, ορίστηκε ότι, μέχρι τη δημοσίευση του Οργανισμού του Ιδρύματος, με τον οποίο θα καθορίζονταν τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των καθηγητών του Ιδρύματος, σύμφωνα με την παράγραφο 2ζ του άρθρου 5 του ν. 4009/ 2011, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που προβλέπονται για τους Καθηγητές των Α.Ε.Ι. επεκτείνονται στο σύνολο των λεκτόρων.

9. Ύστερα από την ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση και ενόψει της μη έκδοσης του Οργανισμού του Ιδρύματος, δύναται, πλέον, να χορηγηθεί άδεια χωρίς αποδοχές και στους λέκτορες Α.Ε.Ι. υπό τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ορίζονται για τους Καθηγητές Α.Ε.Ι. στις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 27 του ν. 4009/ 2011, ως ισχύουν.

10. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 4485/ 2017 ορίζονται, μεταξύ άλλων, ότι ως “μέλη Δ.Ε.Π.” νοούνται το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό των Α.Ε.Ι., το οποίο αποτελείται από τους καθηγητές πρώτης βαθμίδας, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουρους καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες, ως υπηρετούντες λέκτορες, δε, νοούνται οι υπηρετούντες κατά την

έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (4-8-2017) λέκτορες Πανεπιστημίων και καθηγητές εφαρμογών Τ.Ε.Ι..

11. Σύμφωνα με τη μεταβατικού χαρακτήρα διάταξη της παραγράφου 9 του άρθρου 84 του ν. 4485/ 2017 τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π. ρυθμίζονται τόσο με τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του ν. 4009/ 2011 διατάξεις, όσο και με τις σχετικές διατάξεις του ν. 4009/ 2011, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του ν. 4485/ 2017. Επομένως, η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές στα μέλη Δ.Ε.Π., στα οποία περιλαμβάνονται και οι υπηρετούντες λέκτορες, ρυθμίζεται, ελλείψει αντίθετης ρύθμισης του ν. 4485/ 2017, από τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 27 του ν. 4009/ 2011, με τις οποίες το πρώτον ρυθμίστηκε το ζήτημα της χορήγησης άδειας χωρίς αποδοχές στους Καθηγητές Α.Ε.Ι. Η άδεια αυτή χορηγείται ύστερα από εισήγηση του Κοσμήτορα, απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής και σχετική πράξη του Πρύτανη, ύστερα από έλεγχο νομιμότητας, ο οποίος συνίσταται στη διαπίστωση της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων για τη χορήγησή της και σκοπιμότητας, ο οποίος συνίσταται στη διαπίστωση ότι δεν παρεμποδίζεται η απρόσκοπτη διδακτική – εκπαιδευτική, ερευνητική – επιστημονική και διοικητική λειτουργία του Ιδρύματος, κατά το χρονικό διάστημα της άδειας (ΝΣΚ 202/ 2015).

12. Κατά τις διατάξεις της περίπτωσης β της παραγράφου 5 του άρθρου 77 του ν. 4009/ 2011, οι οποίες δεν εθίγησαν από τις διατάξεις του ν. 4485/ 2017, κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 84 του ν. 4485/ 2017, οι Λέκτορες μπορούν να ζητήσουν τη μονιμοποίησή τους στη βαθμίδα του Λέκτορα ή την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή μέχρι δύο φορές έως τη λήξη επταετίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την ανάληψη των καθηκόντων τους (πρβλ ΝΣΚ 94/2013). Ο νομοθέτης ορίζοντας συγκεκριμένο χρονικό διάστημα παραμονής του Λέκτορα στην κατεχόμενη βαθμίδα, προκειμένου να θεμελιώσει το δικαίωμά του να ζητήσει τη μονιμοποίησή του στη βαθμίδα του Λέκτορα ή να ζητήσει την εξέλιξη του στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή αποβλέπει, εκτός αντίθετης νομοθετικής πρόβλεψης, στην πραγματική άσκηση των διδακτικών, ερευνητικών και διδακτικών καθηκόντων αυτού στο Ίδρυμα που υπηρετεί, καθ' όλο το απαιτούμενο, κατά περίπτωση, χρονικό διάστημα για τη μονιμοποίησή του στη βαθμίδα του Λέκτορα ή την εξέλιξή του στη βαθμίδα του επίκουρου Καθηγητή.

13. Ο χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας (βλ. άρθρο 89 Υ.Κ.) και δεν συνυπολογίζεται στο ως άνω χρονικό διάστημα των επτά ετών, κατά το οποίο ο Λέκτορας μπορεί να ζητήσει τη μονιμοποίησή του στη βαθμίδα του Λέκτορα ή την εξέλιξή του στην επόμενη βαθμίδα, κατά τα ανωτέρω.

14. Στην προκειμένη περίπτωση η Α-Μ.Β διορίστηκε σε κενή οργανική θέση Δ.Ε.Π. με θητεία, βαθμίδας Λέκτορα με γνωστικό αντικείμενο "Αρχιτεκτονική Τοπίου" του Τμήματος Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής του Γ.Π.Α. με τη με αριθμ. 3605/ 9-5-2010 πράξη του Πρύτανη του Γ.Π.Α. (Γ' 1064/ 2011), ορκίστηκε και ανέλαβε υπηρεσία την 5-1-2012. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα επιτρέπεται να της χορηγηθεί η αιτηθείσα απ' αυτήν άδεια χωρίς αποδοχές υπό τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ορίζονται στις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 27 του ν. 4009/ 2011. Ο συνολικός χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές που τυχόν της χορηγηθεί, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη, δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας και για το λόγο αυτό δεν συνυπολογίζεται στο χρονικό διάστημα των επτά ετών από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την ανάληψη των καθηκόντων της, κατά το οποίο μπορεί να ζητήσει τη μονιμοποίησή της στη βαθμίδα του Λέκτορα ή την εξέλιξή της στην επόμενη βαθμίδα.

Απάντηση

15. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος προσήκει η απάντηση ότι άδεια χωρίς αποδοχές επιτρέπεται να χορηγηθεί σε Λέκτορα Α.Ε.Ι. με θητεία, υπό τις προϋποθέσεις και διαδικασία που ορίζονται στις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 27 του ν. 4009/ 2011. Ο χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές δεν συνυπολογίζεται στο χρονικό διάστημα των επτά ετών από τη δημοσίευση της πρυτανικής πράξης διορισμού του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την ανάληψη των καθηκόντων του, κατά το οποίο μπορεί να ζητήσει την μονιμοποίησή του στη βαθμίδα του Λέκτορα ή την εξέλιξη του στην βαθμίδα του επίκουρου Καθηγητή.

Αθήνα, 28-3-2019

Η Γνωμοδοτούσα
Βασιλική Παπαθεοδώρου
Νομική Σύμβουλος του Κράτους

